

บทที่ 2.

บทพบทวนเอกสาร

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า ฮอรโมนเทสโตสเตอโรนมีความสำคัญต่อระบบสืบพันธุ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเพศชาย โดยพบว่า ฮอรโมนนี้มีความสำคัญต่อการเจริญของอวัยวะและต่อมช่วยทางเพศตลอดจนมีส่วนในการสร้างอสุจิ และการทำงานของต่อมช่วยสืบพันธุ์ซึ่งทำหน้าที่เป็นลักษณะเพศชั้นที่ ๑ ส่วนลักษณะเพศชั้นที่ ๒ ได้แก่ลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้ การเจริญขององคชาติ และถุงอวัยวะ การกระจายของขนตามบริเวณหัวเหน่า การมีขนตามใบหน้า หน้าอก การลดของไขมันบริเวณกลางศีรษะ การมีผิวหนังหนา มี melanin มากขึ้น จึงทำให้มีผิวคล้ำ การเจริญของกระดูกโดยพบว่า ในเด็กที่มีเทสโตสเตอโรนสูงมาก จะทำให้การเจริญของกระดูกเพิ่มขึ้น แต่จะทำให้ epiphysis ของ long bone ปิดตั้งแต่อายุน้อยจึงทำให้ความสูงถูกจำกัดไปบ้าง พบว่าทำให้เมตาโบลิซึมสูงเพิ่มขึ้น ๑๕% จากปกติ ซึ่งเป็นผลมาจากกลไกของเทสโตสเตอโรนต่อการสร้างโปรตีนภายในเซลล์นั่นเอง (ชูศักดิ์, ๒๕๒๐) มีผลต่อระบบประสาท โดยทำให้การแสดงออกที่ชัดเจนแล้ว ว่องไว และการแสดงออกในทางก้าวร้าวมากขึ้น (อมรา, ๒๕๒๐) นอกจากนี้ยังพบว่าแอนโดรเจนมีผลไปเสริมฤทธิ์การทำงานของ somatotrophic hormone ได้ด้วย (Ladd, ๑๙๗๓) จากลักษณะเพศชั้นที่ ๒ ในผู้ชายนี้เอง เนื่องจากต้องใช้เวลาและไม่สะดวกในการที่จะแสดงให้เห็นได้ จึงได้มีการพยายามแสดงให้เห็นผลของเทสโตสเตอโรนต่อลักษณะเพศชั้นที่ ๒ ในสัตว์บางชนิด เช่น ไก่ ไก่ทอง นกกระทา ฯลฯ ซึ่งศึกษาผลได้ดีกว่า

ในไก่ เนื่องจากเทสโตสเตอโรนมีผลต่อการเจริญของหงอน, เหนียงคอ การขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ได้ง่าย และการก้าวร้าว

(Cole, 1959) ดังนั้น ในการศึกษาเพื่อผลของเทสโตสเทอโรนต่อการเกิดลักษณะเพศผู้ชั้นที่ 2 นั้น ส่วนใหญ่จึงนิยมใช้ลูกไก่ หรือ ไก่ตอน

(Cole, 1959) และพบว่า เทสโตสเทอโรนสามารถชักนำให้เกิดการขึ้นและ การก้าวร้าวในไก่ทั้งตัวผู้และตัวเมียได้ (Cole, 1959) ทั้งยังพบว่า ลูกไก่ตัวผู้จะตอบสนองต่อแอนโดรเจนได้ดีกว่าลูกไก่ตัวเมีย (Tienhoven, 1968) สำหรับผลต่อการเจริญของหงอนนั้น Dorfman (1969) ได้กล่าวถึงความแตกต่างกันในแง่ของการเจริญของหงอนในไก่ ซึ่งได้รับแอนโดรเจนนั้น เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการ เช่น ความแตกต่างของสายพันธุ์ไก่ ชนิดของแอนโดรเจนที่ใช้ และน้ำมันที่ไขมันแอนโดรเจน เป็นต้น

สำหรับผลของแอนโดรเจนในไก่วง พบว่า จะทำให้มันแสดงพฤติกรรมทางเพศผู้ขึ้นมา ซึ่งได้แก่ การเดินอวดหาอวดหาง การร้องเสียงกรอก ๆ และการมีอารมณ์ทางเพศ (Tienhoven, 1968) นอกจากนี้ยังมีผลต่อการเจริญของ caruncle ด้วย (Cole, 1959) แอนโดรเจนสามารถทำให้เกิดสีสรรของขนแบบตัวผู้ในเป็ดไก่ได้ (Moore, 1963) ในนกกระทาตัวผู้ซึ่งถูกตัดอัณฑะออกและฉีดเทสโตสเทอโรนโพรไพออนเนตซดเซยพบว่า สามารถทำให้มันแสดงพฤติกรรมทางเพศได้เป็นปกติ (Tienhoven, 1968) ในเป็ด (mullard duck) ตัวเมียที่ตัดรังไข่ออกแล้วฉีดเทสโตสเทอโรนซดเซยจะแสดงพฤติกรรมในการร้องแบบตัวผู้ได้ (Tienhoven, 1968) ในเป็ด (Anas acuta) อายุไม่เกิน 23 วัน พบว่า ถ้าฉีดเทสโตสเทอโรนเข้าไปจะทำให้เกิดการแสดงออกของลักษณะเกี่ยวพาราตีแบบตัวผู้ (male courtship display) อย่างเห็นได้ชัดทั้ง 2 เพศ (Tienhoven, 1968) ส่วนการศึกษาผลของเทสโตสเทอโรนต่อพฤติกรรมทางเพศในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม เช่น มีการขึ้นคร่อมโดยไม่มีกรร่วมเพศ, การร่วมเพศในหนู (rat) พบว่า มีความยุ่งยากในการบันทึกผลมาก (Tienhoven, 1968)

สำหรับผลของเทสโตสเทอโรนต่อน้ำหนักตัวนั้น ได้มีรายงานว่า เทสโตสเทอโรนและอนุพันธ์เมซิลของมันจะมีผลทำให้น้ำหนักตัวของสัตว์ที่เพิ่มขึ้นได้ และทำให้อัตราการเติบโตในเด็กก่อนเข้าสู่วัยรุ่นสูงขึ้น (Velardo, 1958)

สำหรับในปฏิบัติการเกี่ยวกับการฉีดเทสโตสเทอโรนให้กับลูกไก่ (Moore, 1963) นั้น ได้ทำการศึกษาถึงการเจริญของหงอนและพฤติกรรมทางเพศผู้อื่น ๆ โดยการฉีดติดต่อกันเป็นเวลา 5 วัน ด้วยขนาดที่ไคร์บ์ทั้งหมดต่าง ๆ กัน คือ 5, 15, 25 มก. ต่อตัว ซึ่งวิธีการศึกษาดังกล่าวได้นำมาคิดแปลงใช้ในปฏิบัติการในวิชาชีว. 101 ของภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการใช้เมซิลเทสโตสเทอโรนแทนเทสโตสเทอโรน และเนื่องจากเมซิลเทสโตสเทอโรนที่ใช้มีราคาค่อนข้างแพง ดังนั้น ถ้าสามารถลดขนาดของเมซิลเทสโตสเทอโรนที่ใช้ฉีดและเปลี่ยนวิธีการฉีดติดต่อกัน 5 วัน เป็นการฉีดเพียงครั้งเดียว โดยมีผลการทดลองที่ใกล้เคียงกันกับวิธีทดลองเดิม ก็จะเกิดประโยชน์อย่างมาก เพราะสามารถลดค่าใช้จ่ายและประหยัดเวลาในการศึกษาได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของกรวิจัย

เพื่อหาปริมาณของเทสโตสเทอโรนที่ต่ำสุดในการชักนำให้เกิดลักษณะเพศผู้ชั้นที่ 2 และผลต่ออัตราการเติบโตของลูกไก่